

Mieczysław Kijas

"Prawa emerytów i rencistów",
Zygmunt Kopankiewicz, Warszawa
1958 : [recenzja]

Palestra 3/1(13), 76-77

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE

Zygmunt Kopankiewicz: Prawa emerytów i rencistów. „Wydawnictwo Prawnicze”, Warszawa 1958 r.

Obowiązująca od dnia 1 lipca 1958 r. zmiana przepisów emerytalnych spowodowała — ze względu na swój zakres i okazałą liczbę osób, do których należy stosować zmienione przepisy — duże zamieszanie nie tylko wśród zainteresowanych, ale także wśród pracowników instytucji rentowych oraz w ogóle praktyków z tej dziedziny.

Dużą pomocą w należyтым zorientowaniu się w obowiązujących obecnie przepisach emerytalnych jest niewątpliwie praca adwokata Zygmunta Kopankiewicza pt. Prawa emerytów i rencistów.

Nieduża objętościowo książka Kopankiewicza stanowi jasny a zarazem zwięzły wykład nie tylko przepisów samego dekretu z dnia 25.6.1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (w brzmieniu ogłoszonym w Dzienniku Ustaw Nr 23, poz. 97), ale również wszystkich aktów prawnych pozostających w związku z tym dekretem a stanowiących razem z nim jeden zwarty system polskiego prawa emerytalnego.

Już samo opracowanie, pokrótce nawet, wszystkich tych przepisów pochodzących z okresu 1945 — 1958 r. ułatwia niezmiernie orientację w dość zawiłym systemie emerytalnym.

Praca adw. Kopankiewicza omawia zasady ogólne dotyczące zaopatrzenia emerytalnego oraz świadczeń z tego tytułu. Wyjaśnia ona, jakie osoby objęte są systemem emerytalnym, jakie są kategorie zatrudnienia i wymagane okresy zatrudnienia, wymienia szcze-

gółowo okresy równorzędne z zatrudnieniem oraz okresy załączalne do okresów zatrudnienia, wreszcie objaśnia podstawy wymiaru rent.

Wyczerpującemu omówieniu przez autora podlegają renty starcze, renty inwalidzkie oraz warunki konieczne do ich przyznania, a następnie wypadki, w których renty te podlegają zawieszeniu wypłat lub też zmniejszeniu ich wysokości. Dużo stosunkowo uwagi poświęcił autor bardzo aktualnemu zagadnieniu zamiany rent ze „starego portfela” na renty z „nowego portfela”.

W odrębnym rozdziale omówił autor renty inwalidzkie wypadkowe, przytaczając m. i. szczegółowy wykaz chorób zawodowych, które dają prawo do renty wypadkowej.

W rozdziale o rentach rodzinnych — poza objaśnieniami dotyczącymi osób uprawnionych do takiej renty i warunków do jej uzyskania — autor wymienia wypadki, w których pomimo posiadania innego jeszcze oprócz renty źródła dochodu nie zawiesza się rencistom wypłaty rent lub też obniża się tylko wysokość renty.

Szkoda jednak, że przy omawianiu przepisów dotyczących renty rodzinnej autor nie wspominał nic o zasiłkach dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego. Zasiłki te w postaci renty rodzinnej mogą być wyjątkowo przyznawane w terminie spóźnionym, dlatego też

zagadnienie to nie jest jeszcze w zupełności zdezaktualizowane.

Poza omówieniem przepisów o zasiłkach pogrzebowych, pomocy leczniczej oraz innych świadczeń dla rencistów, o rentach specjalnych dla hutników szkła i o rentach dla ofiar wrogów demokratycznego ustroju autor omawia jeszcze przepisy natury formalnej, dotyczące postępowania przed wydziałami rent, oraz udziela ogólnych i podstawowych informacji o postępowaniu odwoławczym od decyzji władz rentowych przed sądami ubezpieczeń społecznych.

Dla lepszej przejrzystości przepisów dotyczących rent starczych i inwalidzkich byłoby dużo lepiej, ażeby zawarte w rozdziale „Wyjaśnienia ogólne” (str. 1) informacje o aktach prawnych dotyczących szczególnych zaopatrzeń emerytalnych (np. dla górników, kolejarzy, żołnierzy, funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej i Stra-

ży Więziennej) zostały powtórzone choćby w odsyłaczach w poszczególnych rozdziałach omawiających renty starcze lub inwalidzkie — podobnie jak to zresztą uczynił autor w rozdziale traktującym o rentach rodzinnych, podając wzmiankę o zaopatrzeniu dla rodzin pozostałych po żo nierzach zawodowych i nadterminowych (str. 79).

W sumie — jasny i przejrzysty układ samej pracy, jasny i przystępny wykład poszczególnych przepisów emerytalnych sprawiają, że praca adw. Kopankiewicza spełnia swoje zadania w zupełności i stanowi w tej chwili niewątpliwie najlepsze opracowanie tego aktualnego i niezmiernie interesującego szeroki ogół tematu.

Przedmowę do pracy Kopankiewicza napisał dyrektor b. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Konstanty Niementowski, wybitny znawca zagadnień emerytalnych.

(opracował *adw. Mieczysław Kijas*)

II

Nowa pozycja książkowa o adwokaturze. W roku bieżącym ukazała się w Anglii książka Henry CECILA pt. „Brief to Counsel” (wyd. Michael Joseph, Londyn 1958).

Jest to obszerna praca mająca na celu zaznajomienie czytelnika z problematyką, na jaką natrafia prawnik rozpoczynający zawód adwokata. Chodzi o adwokata we właściwym tego słowa znaczeniu, a więc o tzw. barristera. Atrakcyjność książki została uzyskana dzięki zamieszczeniu licznych, działających na wyobraźnię dialogów i historyjek z praktyki sądowej. Autorowi udaje się wprowadzić czytelnika w nastrój optymistyczny. Książka jest poza tym bogato zilustrowana przez doskonałego grafika.

Dzięki swej wartości rozrywkowej

może ona być z zainteresowaniem czytana przez laików. Ukazuje nie znany ogółowi obraz pracy adwokata. Dla początkujących prawników stanowi bardzo pouczającą lekturę.

Z zamieszczonej w *The Quarterly Review* październik 1958, zeszyt 174) recenzji wynika, że w Anglii odczuwa się brak literatury o zawodowej technice wymiaru sprawiedliwości (*professional techniques of the law*) i m. i. z tego właśnie względu praca Henry Cecila uważana jest za pozycję szczególnie cenną.

(opracował *A. Kisza*)